

WERKEN MET LADDERS

Het belangrijkste gevaar bij het gebruik van ladders is valgevaar. Dit kan gebeuren door uiteenlopende oorzaken, zoals een slechte staat van de ladder of een onjuiste opstelling ervan. Maar ook het langdurig staan op smalle sporten draagt zijn negatieve steentje bij; dat geldt ook voor de fysieke inspanning bij het mee omhoog nemen van materialen/gereedschap, de daaruit voortvloeiende trek- of duwspanningen en het te ver zijwaarts reiken.

De essentie van de nieuwe regels

De nieuwe regels, die vanaf 15 juli 2006 van kracht zijn, betekenen geen ladderverbod. Ze hebben wel tot doel het gebruik van de ladder te beperken tot situaties waarin het gebruik van veiliger middelen niet mogelijk is of niet verlangd kan worden.

Je mag een ladder alleen gebruiken:

- ✚ indien het valrisico van de betreffende werkzaamheid klein is, en
- ✚ indien de gebruiksduur kort is, of de locatie geen veiliger middel (bijv. een hoogwerker of steiger) toestaat en de werkgever deze locatie-omstandigheden niet kan veranderen.

Het moet dus altijd gaan om één van de twee volgende combinaties:

- ✚ klein risico en korte gebruiksduur;
- ✚ klein risico en veiliger middel niet mogelijk.

De nieuwe wetgeving schrijft niet voor wat onder een klein risico en onder korte gebruiksduur moet worden verstaan.

WERKEN MET LADDERS

Inleiding

In veel beroepen is de ladder een onontbeerlijk hulpmiddel om hoger gelegen plaatsen te bereiken. Ladders kunnen worden gebruikt tot een hoogte van 10 m. Als staande ladders worden houten, aluminium en kunststof ladders toegepast.

Het gebruik van draagbare klimmaterialen kan echter een aanleiding zijn voor ongevallen. Jaarlijks worden alleen al 28.000 ongevallen geregistreerd bij het gebruik van ladders en trappen. In ruim 3.000 van deze gevallen is een behandeling in een ziekenhuis noodzakelijk.

Vast staat dat bij ongevallen met draagbaar klimmateriaal veelal de oorzaak gezocht moet worden bij:

- ✚ ondeugdelijke sporten of bomen;
- ✚ te korte of te lange ladders;
- ✚ onjuiste opstelling of gebruik van ladders;
- ✚ onvoldoende onderhoud.

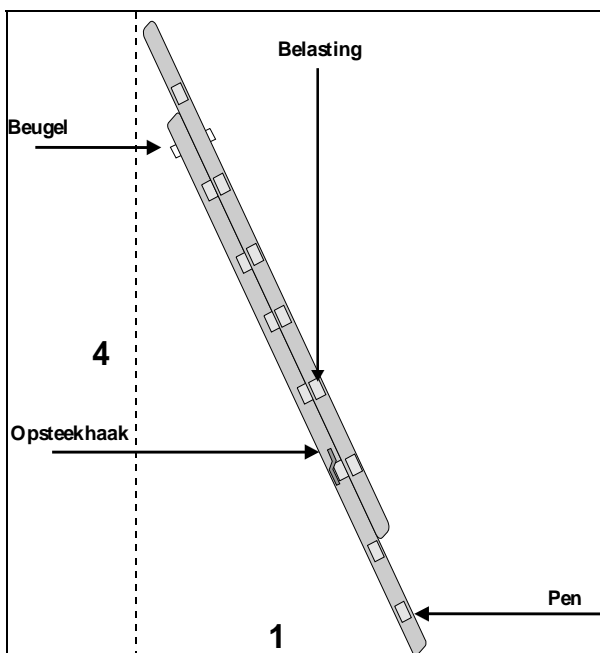

Gebruik van ladders

De ladder en/of de trap is een onontbeerlijk hulpmiddel om een hoger of een lager gelegen plaats te kunnen bereiken en/of daarop staande, werkzaamheden van geringe omvang te kunnen verrichten.

Voor het veilig gebruik van een ladder en/of trap is het van groot belang dat de ladder en/of trap op de juiste wijze wordt opgesteld en wordt gebruikt.

- ✚ Een ladder moet worden opgesteld onder een helling van 1:4, dat wil zeggen 1 meter naar voren en 4 meter omhoog.

WERKEN MET LADDERS

- ✚ Een ladder moet aan de onderzijde niet kunnen wegzakken of uitglijden; zonodig de ladder voorzien van een stabiliteitsbalk.
- ✚ Een ladder moet aan de bovenzijde tegen zijdelings wegglijden worden geborgd; eventueel vastzetten met een touw.
- ✚ Een ladder dient zo opgesteld te worden dat de borgpennen van de sporten in de ladder naar de klimmer zijn gekeerd.
- ✚ Gebruik de ladder niet als een stellage of als loopplank; maak geen oneigenlijk gebruik van de ladder.
- ✚ Bij plaatsing tegen een paal moet een paalbeugel aan de ladder bevestigd zijn.
- ✚ Wegens het gevaar van onderuit glijden, mag een ladder niet op een hellend vlak worden opgesteld. De sporten en schoenen schoon houden.
- ✚ In steigers de ladder "evenwijdig" aan het bouwwerk opstellen en nooit "haaks"erop.
- ✚ Houd twee handen vrij om de ladder te beklimmen; materiaal en gereedschap kunnen beter met een touw omhoog worden gebracht.
- ✚ De toegang tot ladders steeds vrijhouden van obstakels e.d.; zonodig markeren met hekken.
- ✚ Vermijd opstelling van de ladder voor een deur of toegang; indien toch noodzakelijk: de deur afsluiten c.q. toegang blokkeren.
- ✚ Gebruik bij onder spanning staande elektrische delen alleen een houten ladder.
- ✚ Reik nooit te ver opzij als u op de ladder staat; de ladder kan gaan schuiven wanneer het gewicht te ver buiten de ladder komt.
- ✚ Controleer ladders en trappen na ontvangst en voor ieder gebruik.
- ✚ Controleer voor ieder gebruik alle onderdelen op hun toestand en werking.
- ✚ Controleer regelmatig de kwaliteit van de verbindingen, sporten en bomen, controleer op slijtage van beslag, ladderschoenen, trektouw etc.
- ✚ Gebruik nooit beschadigd of gebroken materiaal.
- ✚ Maak regelmatig het draagbaar klimmateriaal vrij van onregelmatigheden, zoals verf, modder en olie.
- ✚ Indien het draagbaar klimmateriaal niet in orde wordt bevonden, neem dan contact op met de direct leidinggevende.

WERKEN MET LADDERS

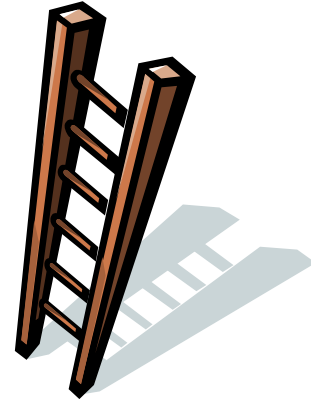
Soorten ladders

Met betrekking tot het materiaal onderscheiden we de volgende ladders:

- houten ladders;
- metalen ladders;
- kunststof ladders.

Houten ladder

Een houten ladder van een goede kwaliteit is stevig en gemakkelijk te herstellen. Het nadeel van een houten ladder is dat deze relatief zwaar is en onderhevig aan onderhoud. Een houten ladder moet degelijk worden opgeborgen. Omdat hout een slechte geleider van elektrische stroom is, zijn houten ladders te verkiezen boven metalen ladders indien er werkzaamheden in de nabijheid van elektriciteit moeten worden verricht.

Metalen ladder

Een metalen ladder is uit staal of uit aluminiumlegeringen vervaardigd. Een aluminiumladder biedt het voordeel, dat zij licht in gewicht is en daarbij een hoge breukweerstand heeft. Een metalen ladder heeft het nadeel dat zij gemakkelijker dan een houten ladder wegschuift, schommelt of omslaat. Metalen ladders zijn onderhevig aan uiterste temperatuurwisselingen en aan corrosie. Bovendien is metaal een goede geleider van elektrische stroom; deze ladders mogen dus niet worden gebruikt bij werkzaamheden aan elektriciteit.

Kunststof ladder

Een kunststof ladder bestaat uit ladderbomen van polyester, versterkt met glasvezel. De sporten kunnen uit aluminium of eveneens uit kunststof zijn vervaardigd. Het gewicht van deze ladders ligt tussen dat van een houten en een aluminium ladder. De weerstand tegen doorbuigen is groter dan bij een aluminium ladder. Een kunststof ladder is elektrisch geïsoleerd en wordt vooral gebruikt voor werkzaamheden aan elektriciteit. Ook in de chemische industrie hebben de kunststof ladders voordelen, omdat ze minder gemakkelijk worden aangetast door agressieve producten.

WERKEN MET LADDERS

Bedrijfsregels voor het al dan niet gebruiken van een ladder als werplek:

1. Werkzaamheden:

De volgende werkzaamheden worden tot op heden in ons bedrijf vanaf een ladder uitgevoerd:

- ✚ stel- en montagewerkzaamheden bekisting, prefab beton, gevelementen;
- ✚ opbouwen staalconstructie;
- ✚ nalopen en repareren van ontkiste betonwanden/kolommen;
- ✚ aanbrengen van randbeveiliging;
- ✚ schilderwerk.

In verband met de wettelijke verplichting om het laddergebruik terug te dringen gaan we vanaf nu van geval tot geval vaststellen of er een veiliger middel moet worden ingezet. Dit op basis van de onderstaande bedrijfsregels.

2. Geen ladder toepassen (op basis van de taakaspecten):

Pas geen ladder toe in geval van één of meer van de volgende risicoverhogende aspecten:

- ✚ het mee omhoog nemen van gereedschappen of materialen die zwaarder zijn dan 7,5 kg of die vanwege hun afmetingen of vorm niet goed met één hand zijn te dragen;
- ✚ krachttuioefening (trekken of duwen) op hoogte van 75 N (7,5 kg) of meer;
- ✚ zijwaarts reiken/werken op meer dan 0,75 m uit het hart van de ladder;
- ✚ werkzaamheden hoger dan 7,5 m (handhoogte) boven het opstelniveau.

3. Geen ladder toepassen tenzij (redelijkerwijsbeginsel):

Pas geen ladder toe indien de inzet van een ander middel, zoals een (rol)steiger of tenzij hoogwerker, redelijkerwijs mogelijk is. Echter in geval van één of meer van de volgende bezwarende omstandigheden kan toch een ladder worden toegepast (met inachtnaam van de onder punt 2 genoemde criteria):

- ✚ de locatie-omstandigheden zijn niet geschikt voor de opstelling van een (rol)steiger of hoogwerker (bijv. onvoldoende ruimte of draagkracht van de ondergrond, verkeerstechnische aspecten);
- ✚ een (rol)steiger is voor een klus een reële optie, maar het valrisico van opbouwen en afbreken ervan benadert of overschrijdt dat van een ladder. De ondergrenzen leggen wij daarom als volgt:
 - gebruik een rolsteiger vanaf een werkduur van 2 uur (per opstelling);
 - gebruik een stalen steiger vanaf een werkduur van 8 uur (per opstelling).
- ✚ een hoogwerker is een reële optie, maar de kosten ervan staan niet in verhouding tot de werkduur. De ondergrens voor inzet van een hoogwerker leggen wij daarom bij 8 uur

4. Werkduur op de ladder:

Als met inachtnaam van punten 2 en 3 blijkt dat een ladder een reële optie is, dan de werkduur op de ladder tot:

- ✚ maximaal 2 uur achtereen;
- ✚ maximaal 4 uur per persoon per dag.

Dit kan zonodig met taakrotatie worden gerealiseerd.

5. Opstelling van de ladder:

Stel de ladder als volgt op:

- ✚ op een stabiele, stevige, onbeweeglijke en horizontale ondergrond;
- ✚ met een hellingshoek ca 75°;
- ✚ zet hem waar mogelijk aan de bovenzijde vast; gaat dit niet, zet dan de onderzijde vast of borg hem op een andere wijze tegen onderuit schuiven;
- ✚ zet aluminium ladders zonder stabilisator of gerende stijlen altijd aan de bovenzijde vast; is dit niet mogelijk gebruik deze ladders dan niet.

WERKEN MET LADDERS

6. Kwaliteit van de ladder:

Industriële ladders voldoen aantoonbaar aan NEN 2484 "Draagbaar klimmaterieel" en worden minstens éénmaal per jaar door een ter zake deskundige gekeurd op volledigheid en goede staat. Keur houten bouwladders minstens éénmaal per half jaar (door een timmerman op het werk).

7. Specificeren in V&G plan :

De bovenstaande afspraken zijn bedrijfsbeleid. Daarnaast bevat ieder V&G plan een ladderparagraaf, die de "ladder werkzaamheden" beschrijft en die spoort met deze bedrijfsregels. De leidinggevende op het werk ziet toe op naleving.

8. Evalueren:

Op bedrijfsniveau wordt minstens éénmaal per jaar de balans opgemaakt. Op basis van gebeurde (bijna)ongevallen, uitgevoerde werkplekinspecties en eventuele acties van de Arbeidsinspectie wordt vastgesteld of deze regels aanscherping behoeven.